

OBSAH

1 ÚVOD DO PROBLEMATIKY ÚČETNICTVÍ	9
1.1 Možnosti vedení evidence podnikatelské činnosti	9
1.2 Povinnost vést účetnictví	9
1.3 Vznik účetnictví, pojem, obsah, význam a funkce	9
1.4 Uživatelé účetních informací	9
1.5 Struktura účetnictví	10
1.6 Právní úprava	10
1.7 Všeobecné účetní zásady	11
1.8 Vnitřní předpisy	12
2 ÚČETNÍ DOKUMENTACE	13
2.1 Podstata a význam účetní dokumentace	13
2.2 Hospodářské operace a účetní případy	13
2.3 Účetní doklady a jejich náležitosti	13
2.4 Druhy účetních dokladů	13
2.5 Vyhотовování účetních dokladů	14
2.6 Zpracování a oběh účetních dokladů ve firmě	14
2.7 Přehled nejdůležitějších dokladů	15
2.7.1 Faktura	15
2.7.2 Dodací list	15
2.7.3 Příjemka, výdejka, převodka	15
2.7.4 Skladní karta zásob	15
2.7.5 Inventurní karta dlouhodobého majetku	15
2.7.6 Výpis z bankovního účtu	15
2.7.7 Pokladní doklady	15
3 MAJETEK A ZDROJE JEHO FINANCOVÁNÍ	17
3.1 Charakteristika majetku a jeho podstata	17
3.2 Členění majetku	17
3.2.1 Dlouhodobý majetek	17
3.2.1.1 Dlouhodobý nehmotný majetek	17
3.2.1.2 Dlouhodobý hmotný majetek	18
3.2.1.3 Dlouhodobý finanční majetek	19
3.2.2 Oběžný (krátkodobý) majetek	19
3.2.2.1 Zásoby	19
3.2.2.2 Peněžní prostředky a ceniny	19
3.2.2.3 Pohledávky	20
3.2.3 Faktory, které mají vliv na členění majetku	20
3.3 Způsoby pořizování majetku	20
3.4 Oceňování majetku při pořizení	20
3.4.1 Koupě – pořizovací cena	20
3.4.2 Vlastní výroba – vlastní náklady	21
3.4.3 Bezúplatné nabytí – reprodukční pořizovací cena	21
3.4.4 Další způsoby ocenění majetku	21
3.5 Zdroje financování (krytí) majetku	22
3.5.1 Vlastní zdroje (vlastní kapitál)	22
3.5.2 Cizí zdroje (závazky, dluhy)	22
3.6 Základní bilanční rovnice	22
3.7 Inventarizační činnost	23
3.7.1 Podstata a význam inventarizace	23
3.7.2 Průběh inventarizace	24
3.7.2.1 Příprava inventarizace	24
3.7.2.2 Inventura	24
3.7.2.3 Porovnání stavů	24
3.7.2.4 Zjištění příčin, odpovědných osob a vypořádání inventarizačních rozdílů	24
3.7.3 Druhy a lhůty inventarizace	24
4 ROZVAHA	27
4.1 Funkce, obsah rozvahy a její význam	27

4.2 Sestavování rozvahy	27
4.3 Typické změny rozvahových položek	28
5 ZÁKLADY ÚČETNICTVÍ	32
5.1 Účet jako základní prvek účetnictví	32
5.1.1 Podstata a význam účtu	32
5.1.2 Forma účtu	32
5.2 Směrná účtová osnova a účtový rozvrh	32
5.3 Účtování na rozvahových účtech	33
5.4 Podvojný účetní zápis a jeho význam	35
5.5 Základní třídění účtů	36
5.5.1 Rozvahové účty	36
5.5.2 Výsledkové účty	36
5.5.3 Závěrkové účty	36
5.5.4 Podrozvahové účty	36
5.6 Účtování na výsledkových účtech	38
5.6.1 Účty nákladů	38
5.6.2 Účty výnosů	39
5.6.3 Účet zisků a ztrát	40
5.6.4 Souvztažné účetní zápisy	40
6 ÚČETNÍ TECHNIKA	43
6.1 Účetní zápisy	43
6.2 Účetní knihy	43
6.2.1 Deník	43
6.2.2 Hlavní kniha	43
6.2.3 Pomocné knihy evidence	44
6.3 Kontrolní prvky v účetnictví	44
6.3.1 Předvaha	44
6.3.2 Deníková zkouška	45
6.3.3 Soupisky analytických účtů	45
6.4 Syntetická a analytická evidence	45
6.4.1 Syntetická evidence	45
6.4.2 Analytická evidence	45
6.4.3 Vztahy mezi syntetickými a analytickými účty	45
6.5 Chyby v účetnictví a jejich opravy	47
6.5.1 Časové hledisko provádění oprav	47
6.5.2 Metody oprav	47
6.6 Organizace účetnictví hotelu	47
7 ÚČTOVÁNÍ NA FINANČNÍCH ÚČTECH	49
7.1 Platební styk, charakteristika, druhy	49
7.1.1 Hotovostní platební styk	49
7.1.2 Bezhotovostní platební styk	49
7.2 Účtování o peněžní hotovosti	49
7.3 Účtování o peněžních prostředcích na bankovním účtu	50
7.4 Peníze na cestě	51
7.5 Krátkodobé bankovní úvěry	52
7.6 Inventarizační rozdíly v pokladně	54
7.6.1 Pokladní schodek	54
7.6.2 Přebytek v pokladně	55
7.7 Ceniny	55
7.7.1 Stravenky	56
7.8 Účtování platebního styku v cizí měně	57
7.8.1 Druhy používaných kurzů	57
7.8.2 Okamžik ocenění a druhy kurzových rozdílů	58
7.8.3 Kurzové rozdíly v průběhu účetního období	58
7.8.3.1 Valutová pokladna	58
7.8.3.2 Devizový účet	59
7.8.4 Kurzové rozdíly k rozvahovému dni	60
7.9 Krátkodobé cenné papíry	61
7.9.1 Charakteristika krátkodobých majetkových cenných papírů	61
7.9.2 Účtování krátkodobých majetkových cenných papírů	62
7.9.3 Krátkodobé dlužné cenné papíry (se splatností)	63
7.9.3.1 Účtování u věřitele (investora, kupujícího)	63

7.9.3.2 Účtování u dlužníka (emitenta, vydávajícího).....	64
7.9.4 Realizované cenné papíry	65
7.9.5 Vlastní akcie, vlastní dluhopisy	66
7.10 Analytická evidence	67
8 ÚČTOVÁNÍ ZÁSOB	68
8.1 Charakteristika zásob a jejich členění	68
8.2 Evidence zásob	68
8.3 Pořízení zásob a ocenění při pořízení	68
8.4 Účtování pořízení zásob, převzetí na sklad a výdej do spotřeby	69
8.4.1 Způsob A účtování zásob	69
8.4.2 DPH – charakteristika, podstata a mechanismus fungování	69
8.4.2.1 Osoby povinné k dani	69
8.4.2.2 Daňové doklady	70
8.4.2.3 Sazba DPH a předmět daně	70
8.4.2.4 Mechanismus fungování DPH	70
8.4.2.5 Vazby plátce – neplátce	71
8.4.2.6 Účtování DPH	71
8.4.3 Spotřeba materiálu (prodej zboží) – způsob A	73
8.4.4 Ocenování zásob na skladě	74
8.5 Nákup zásob z dovozu	74
8.5.1 Nákup zásob z dovozu – od dodavatele mimo Evropskou unii	74
8.5.2 Nákup zásob od dodavatele ze země Evropské unie	76
8.6 Aktivace služeb při pořízení zásob	77
8.7 Inventarizační rozdíly ve skladu zásob	78
8.8 Škody na zásobách	80
8.9 Nákup zásob se zálohou	81
8.10 Reklamované zásoby	83
8.11 Prodej nepotřebných zásob materiálu	84
8.12 Specifika účtování zásob na konci účetního období	85
8.12.1 Nevyfakturované dodávky	85
8.12.2 Materiál (zboží) na cestě	85
8.13 Drobný dlouhodobý hmotný majetek	86
8.14 Opravné položky k zásobám	87
8.15 Účtování zásob způsobem B	88
8.16 Analytická evidence	90
9 DLOUHODOBÝ MAJETEK	92
9.1 Charakteristika dlouhodobého majetku a jeho evidence	92
9.2 Ocenění dlouhodobého majetku při pořízení	92
9.3 Účtování dlouhodobého majetku	92
9.4 Pořízení dlouhodobého majetku	92
9.4.1 Nákup dlouhodobého majetku – tuzemsko	92
9.4.2 Nákup dlouhodobého majetku z dovozu	93
9.4.2.1 Nákup dlouhodobého majetku z dovozu – od nečlena Evropské unie	93
9.4.2.2 Nákup dlouhodobého majetku ze země Evropské unie	94
9.4.3 Vlastní činnost	95
9.4.4 Bezúplatné nabytí	97
9.4.5 Nákup se zálohou	97
9.5 Opořebenění dlouhodobého majetku	98
9.5.1 Druhy odpisů	98
9.5.1.1 Účetní odpisy	98
9.5.1.2 Daňové odpisy	99
9.6 Vyřazení dlouhodobého majetku	103
9.6.1 Vyřazení zcela odepsaného dlouhodobého majetku	103
9.6.2 Vyřazení dlouhodobého majetku odepsaného zčásti – likvidací	104
9.6.3 Jiné způsoby vyřazení ne zcela odepsaného dlouhodobého majetku	104
9.7 Pronájem dlouhodobého majetku – leasing	106
9.7.1 Charakteristika leasingu	106
9.7.2 Druhy leasingu	106
9.7.2.1 Operativní leasing	106
9.7.2.2 Finanční leasing	108
9.8 Finanční dlouhodobý majetek	109
9.8.1 Pořízení dlouhodobého finančního majetku	109

9.8.1.1	Nákup dlouhodobého finančního majetku	109
9.8.1.2	Pořízení dlouhodobého finančního majetku úpisem	110
9.8.2	Prodej dlouhodobého finančního majetku	111
9.9	Opravné položky k dlouhodobému majetku	112
9.10	Analytická evidence	112
10	ZÚČTOVACÍ VZTAHY	114
10.1	Charakteristika, struktura, ocenění pohledávek a závazků	114
10.2	Pohledávky a závazky z obchodního styku	114
10.2.1	Odběratelé a dodavatelé	114
10.2.2	Směnky	114
10.2.3	Provozní zálohy	114
10.2.4	Ostatní pohledávky a závazky	115
10.3	Mzdové účetnictví	116
10.3.1	Charakteristika mzdového účetnictví a jeho právní úprava	116
10.3.2	Mzda a její složky	116
10.3.3	Výpočet čisté mzdy	117
10.3.4	Účtování mezd	119
10.3.5	Nemocenské dávky	120
10.3.5.1	Výpočet nemocenských dávek	120
10.3.5.2	Účtování nemocenských dávek	121
10.3.6	Zálohy zaměstnancům	122
10.4	Účtování daní	123
10.4.1	Daň z příjmů právnických osob	123
10.4.2	Daň z příjmů ze závislé činnosti	124
10.4.3	Daň z přidané hodnoty	125
10.4.4	Ostatní daně a poplatky	126
10.5	Účtování kurzových rozdílů u pohledávek a závazků	127
10.6	Jiné pohledávky a závazky	128
10.7	Přechodné účty aktiv a pasiv	128
10.7.1	Účty časového rozlišení nákladů a výnosů	128
10.7.1.1	Náklady příštích období	129
10.7.1.2	Výnosy příštích období	129
10.7.1.3	Výdaje příštích období	129
10.7.1.4	Příjmy příštích období	130
10.7.1.5	Komplexní náklady příštích období	131
10.7.2	Dohadné položky	131
11	KAPITÁLOVÉ ÚČTY A ÚČTY DLOUHODOBÝCH ZÁVAZKŮ	134
11.1	Charakteristika kapitálových účtů a účtů dlouhodobých závazků	134
11.2	Účtování při vzniku účetní jednotky	134
11.2.1	Základní kapitál	135
11.2.1.1	Zvýšení základního kapitálu	135
11.2.1.2	Upsání akcií s emisním áziem	136
11.2.1.3	Snížení základního kapitálu	137
11.3	Kapitálové fondy	137
11.4	Fondy ze zisku	137
11.4.1	Zákonný rezervní fond	137
11.4.2	Ostatní fondy ze zisku	138
11.5	Rozdělení zisku a přiděly do fondů	138
11.6	Rezervy	139
11.6.1	Rezerva na opravu dlouhodobého hmotného majetku	140
11.7	Bankovní úvěr (dlouhodobý)	141
11.8	Ostatní dlouhodobé závazky	141
11.9	Individuální podnikatel	141
12	ÚČTOVÁNÍ NÁKLADŮ A VÝNOSŮ	144
12.1	Klasifikace nákladů a výnosů	144
12.2	Zjištění výsledku hospodaření	145
12.3	Zásady účtování nákladů a výnosů	145
12.3.1	Zásada kumulace	145
12.3.2	Zásada zákazu kompenzace	145
12.3.3	Zásada časové a věcné souvislosti nákladů a výnosů	146
12.3.4	Zásada uzavřenosti	146

13 ÚČETNÍ UZÁVĚRKA A ZÁVĚRKA	148
13.1 Účetní uzávěrka.....	148
13.1.1 Přípravné práce.....	148
13.1.2 Obsah účetní uzávěrky	148
13.1.3 Vyčíslení účetního výsledku hospodaření	148
13.1.4 Výpočet základu daně z příjmů.....	149
13.1.5 Úprava daňového základu	150
13.1.6 Výpočet daně z příjmů a její zaúčtování	150
13.2 Účetní závěrka	151
13.2.1 Výkaz rozvaha.....	152
13.2.2 Výkaz zisku a ztráty	152
13.2.3 Příloha k účetní závěrce.....	152
14 DAŇOVÁ EVIDENCE	153
14.1 Právní úprava daňové evidence.....	153
14.2 Charakteristika daňové evidence	153
14.3 Dokumentace daňové evidence	153
14.4 Přiznání k dani z příjmů fyzických osob	154
14.4.1 Předmět daně z příjmů fyzických osob	154
14.4.2 Výdaje daňově uznatelné	154
14.4.3 Výpočet daně z příjmů fyzických osob.....	155
14.4.4 Pausální daň z příjmů	156
14.5 Povinnosti osoby samostatně výdělečně činné.....	156
14.5.1 Pojistné sociálního zabezpečení	156
14.5.1.1 Sociální zabezpečení	157
14.5.1.2 Veřejné zdravotní pojištění.....	157
PŘÍLOHY	159
1. Oceňovací techniky – výpočet skladní ceny zásob.....	159
2. Příjmový pokladní doklad	161
3. Výdajový pokladní doklad.....	161
4. Příjemka	162
5. Výdejka	162
6. Skladní karta zásob	162
7. Inventurní karta dlouhodobého majetku.....	163
8. Inventurní karta rezervy na opravu DHM.....	163
9. Faktura	164
10. Dodací list	165
11. Výpis z bankovního účtu	166
12. Kniha faktur vydaných.....	167
13. Kniha faktur přijatých	167
14. Evidence DPH	167
15. Mzdový a osobní list zaměstnance	168
16. Směrná účtová osnova	170
17. Účtový rozvrh pro podnikatele	171
VÝSLEDKY A ŘEŠENÍ ÚLOH	175
LITERATURA	191